

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS 2018 M. VEIKLOS ATASKAITA

2018-02-04

Kaunas

I. ĮVADAS

Nuorodos:

1. Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymas.
2. Lietuvos šaulių sąjungos statutas, patvirtintas Lietuvos krašto apsaugos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. V-192 „Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. V-1177 „Dėl Lietuvos šaulių sąjungos statuto patvirtinimo“ pakeitimo“.
3. 2014 m. kovo 27 d. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro įsakymas „Dėl krašto apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. V-1191 „Dėl krašto apsaugos sistemos 2014–2016 m. strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“.
4. LŠS veiklos strategija 2017–2020 m., patvirtinta LŠS suvažiavime 2016 m. lapkričio 26d.

Lietuvos šaulių sąjungos tikslai:

Stiprinti Lietuvos Respublikos nacionalinį saugumą telkiant Lietuvos Respublikos piliečius aktyviai prisidėti prie valstybės gynybinės galios didinimo, viešojo saugumo užtikrinimo, visuomenės pilietinio, patriotinio ir tautinio ugdymo, taip pat ugdyti pasitikinčius savimi, kūrybingus, motyvuotus, drausmingus Lietuvos Respublikos piliečius, pasirengusius ginti Tėvynę ir padėti nelaimės atveju.

Lietuvos šaulių sąjungos veiklos strategijos 2017-2020 m. tikslai:

1. Šalies gynybinio potencialo stiprinimas:
2. Tautiškumo ir pilietiškumo ugdymas siekiant prisidėti prie pilietinės visuomenės kūrimo Lietuvoje.
3. Lietuvos šaulių sąjungos veiklos kokybės gerinimas:
4. Šauliškumo puoselėjimas ir sklaida XXI a. Lietuvos visuomenėje.

II. 2018 M. VEIKLOS ANALIZĖ

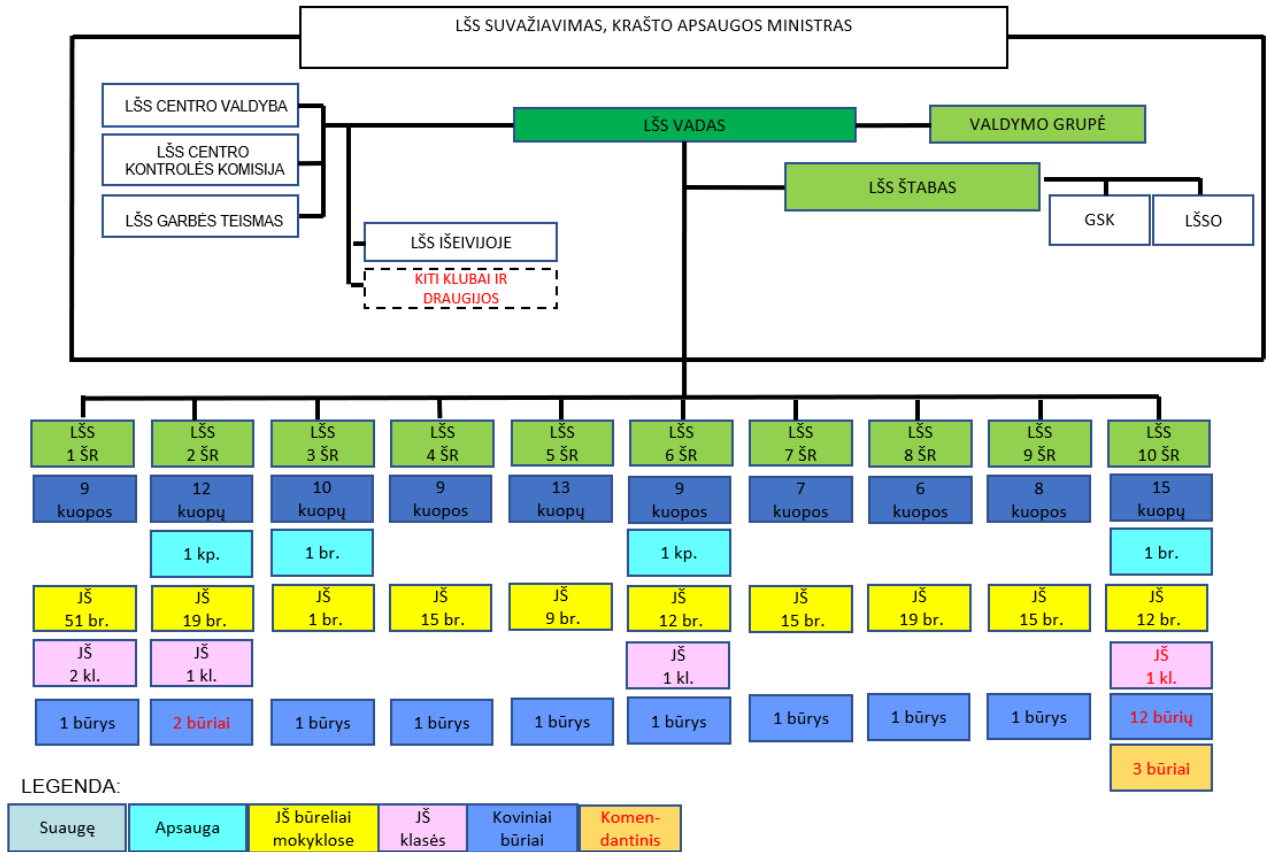
1. LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS PERSONALAS

Lietuvos šaulių sąjungos (toliau – LŠS) nariais, 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, buvo 10 525 asmenys, iš jų 5 880 – **jaunieji šauliai**. 2018 m. užfiksuotas nedidelis LŠS narių skaičiaus didėjimas. 2018 metais LŠS vykdė plačią (visų amžiaus grupių) agitaciją ir reklamines akcijas su tikslu pritraukti naujų narių, tačiau rezultatas išliko stabilus ir beveik kartojo 2017 m. tendencijas. Atkreiptinas dėmesys, kad 2018 m. pasitvirtino LŠS prognozė dėl palaiptinio Jaunųjų šaulių skaičiaus mažėjimo. Tai įtakoja keletas aspektų: neigiama demografinė situacija Lietuvoje, ypač jos regionuose bei regioninių mokyklų jungimas, kada kaimiškų vietovių moksleiviams sumažėja galimybės įsitraukti į užklausinę veiklą (dėl transportavimo į ir iš mokyklų geltonaisiais autobusais).

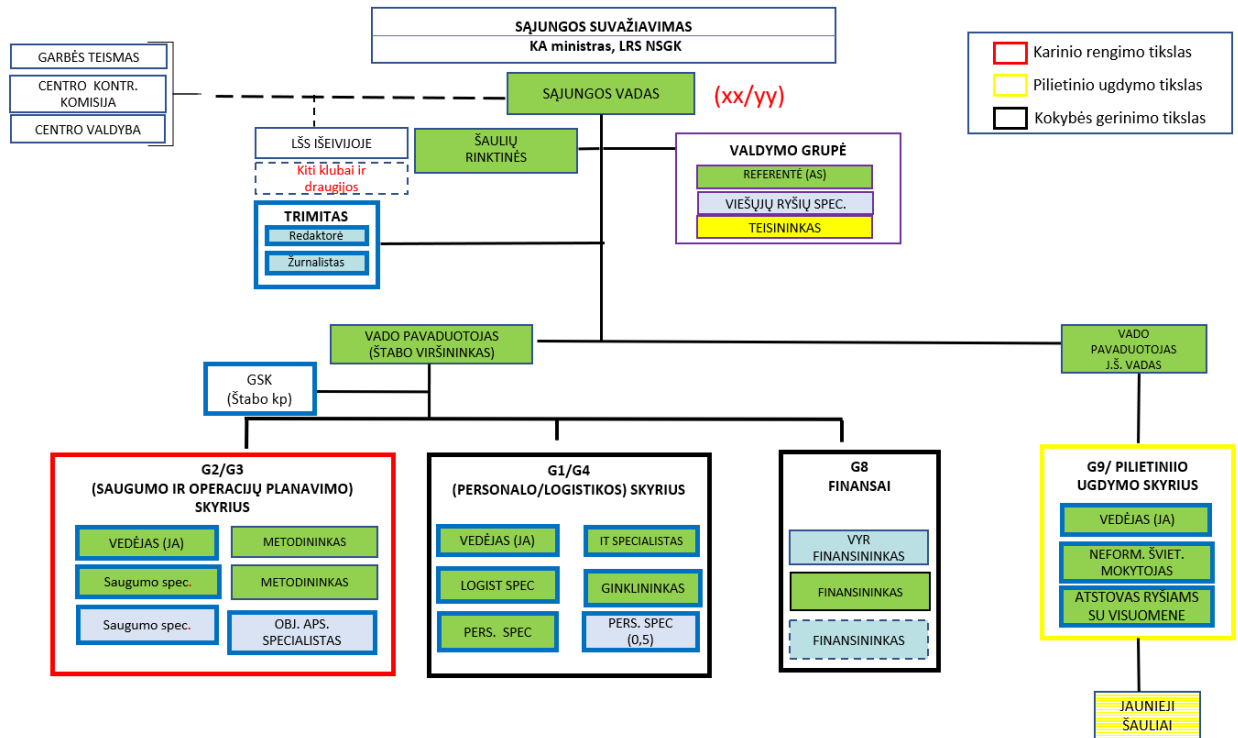
Duomenys apie šaulius	2017 m.	2018 m.	Pokytis
Bendras skaičius	10 424	10 525	+ 101
Jaunųjų šaulių skaičius	5 910	5880	- 30
Priimta naujų narių	2 476	1890	- 586
Pašalinta iš LŠS (tarp jų išstojo arba mirė)	2 776	1780	-996
LŠS narių įstojo į:			
LKA	16	18	+2
KASP	162	185	+ 23
NPPKT	86	89	+ 3
LK PKT	16	45	+ 29

LŠS savo veikloje 2018 m. vadovavosi krašto apsaugos ministro ir LŠS vado patvirtintomis struktūromis:

LŠS STRUKTŪRA

LŠS VADOVAVIMO IR KONTROLĖS STRUKTŪRA

Žalia – valstybės asignavimai; Melyna – LŠS darbuotojai; Geltona – priskirtas iš KAM;
Xx – viso NTŠ; yY-LŠS ; punktyrinė figūra – laikina struktūra; punktyrinė linija – koordinavimas.

Nuo 2018 m. kovo 1 d. įsigaliojo naujai patvirtinta LŠS struktūra, kurios pagrindu buvo parengtas, suderintas ir krašto apsaugos ministro patvirtintas LŠS pareigybių sąrašas.

2. ŠAULIŲ MOKYMAS IR KARINIS RENGIMAS

2.1. Jaunųjų šaulių rengimas

2018 m. LŠS jaunųjų šaulių rengimas buvo vykdomas vadovaujantis LŠS jaunųjų šaulių (toliau - JŠ) laikinąja mokymo programa (toliau – JŠLMP), LŠS vado patvirtinta 2013 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 26/1. Ši programa sudaryta vadovaujantis LŠS vado 2010 m. rugsėjo 10 d. įsakymu Nr. 71 „Dėl Lietuvos šaulių sąjungos narių rengimo koncepcijos patvirtinimo“ bei įvertinus šių dienų aktualijas. JŠLMP skirta ugdyti jaunųjų šaulių pilietiškumą, tautiškumą, patriotiškumą ir savanorystę. Suteikti žinių apie sveiką gyvenseną ir fizinį aktyvumą. Be to, pristatomos Lietuvos statutinės valstybinės organizacijos, jų veiklos ypatybės bei galimybės pasirinkti tarnybą jose. Ši programa sudaro jaunajai kartai tobulinti savo individualias fizines ir lyderio savybes. Jaunųjų šaulių veikla pagrįsta savanoriškumo principu, todėl ir pati ugdymo programa orientuota jauno žmogaus sudominimui / pažinimui, visuomeniškos veiklos skatinimui, pilietinės asmenybės ugdymui. JŠLMP sudaro 4 pakopos (viena pakopa orientuota į vienerius mokslo metus), atsižvelgiant į jaunųjų šaulių amžių (11–18 m.). Kiekvienos pakopos ugdymo ciklas baigiamas savaitine vasaros stovykla ir atitinkamu žinių įvertinimu, įteikiant pakopos baigimo pažymėjimą.

Jaunųjų šaulių ugdymo veikloje 2018 m. dalyvavo 6 670 jaunųjų šaulių.

2.2. Jaunųjų šaulių vasaros stovyklos 2018 m.

2018 m. organizuota 42 jaunųjų šaulių vasaros stovyklos, kuriose dalyvavo 3 854 moksleiviai ir jaunieji šauliai. LŠS vasaros stovyklos buvo diferencijuotos: 29 sukarintos stovyklos, kuriose dalyvavo 2 869 jaunas šaulys; 13 specializuotų stovyklų, kuriose dalyvavo 985 dalyviai, 71 jaunas šaulys turėjo galimybę dalyvauti užsienio partnerių organizuojamose vasaros stovyklose.

Be to, 2018 m. buvo organizuotos dvi bendros vaikų pažintinės ugdomosios stovyklos su Policijos departamentu, kur dalyvavo 200 moksleivių bei LŠS tarptautinė stovykla „Žalgiris – 2018“, kurioje dalyvavo 160 moksleivių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos, Ukrainos.

Instruktoriais JŠ vasaros stovyklose dirbo nuolatinės tarnybos Sąjungos štabo ir rinktinių šauliai, Lietuvos kariuomenės dalinių, Policijos atstovai ir instruktoriai, LKA kariūnai bei mokyklų ir gimnazijų mokytojai.

Stovyklų socialiniai partneriai: Lietuvos kariuomenės kariniai vienetai (logistinis aprūpinimas, karinės programos), miestų ir rajonų policijos komisariatai, Valstybinės priešgaisrinės

gelbėjimo tarnybos padaliniai, Valstybės sienos apsaugos tarnybos rinktinės, kai kurios savivaldybės ir vietinės bendruomenės.

2018 m. LŠS organizuotose vasaros stovyklose dalyvavo 6 proc. mažiau JŠ nei 2017 m. Šią neigiamą tendenciją galima paaiškinti dviem priežastimis - finansiniai ir žmogiškieji resursai. Pabrangusios paslaugų ir prekių kainos įtakoja LŠS organizuojamų JŠ stovyklų skaičių per metus. Tuo pačiu pastebima motyvuotų ir kompetentingų JŠ būrelių vadovų ir mokytojų norinčių prisidėti prie neformaliojo vaikų švietimo trūkumas.

Mažėja ir vaikų skaičius JŠ neformaliojo švietimo būreliuose. Pagrindinė priežastis – regioninių mokyklų jungimasis ir centralizacija. Kylančios transportavimo problemos.

Po atliktos analizė LŠS identifiko, kad turimais žmogiškaisiais bei finansiniais resursais optimalus jaunųjų šaulių vasaros stovyklų skaičius būtų 40, dalyvių – 3 500 - 4 000. Be to, papildomas akcentas, kad 20 proc. stovyklaujančių sudarytų vaikai iš socialiai remtinų šeimų ar emigrantų vaikų.

2.3. Bendrasis ir kolektyvinis Šaulių rengimas

2018 m. LŠS narių rengimas buvo organizuojamas remiantis 2018 m. vasario 22 d. Lietuvos kariuomenės vado įsakymu Nr. V-301 „Dėl LK vado reikalavimų 2018-2020 m. kariniam rengimui patvirtinimo“, 2010 m. LŠS vado patvirtinta LŠS narių rengimo koncepcija bei 2018 m. birželio 22 d. LŠS vado įsakymu Nr. 209 „Dėl LŠS narių bendrųjų rengimo ir šaulių karinio rengimo reikalavimų patvirtinimo“. LŠS narių bendrasis rengimas bei karinis rengimas buvo vykdomas rinktinių štabuose ir kuopose, LK padaliniuose, KASP padaliniuose.

2018 m. šaulių rengimą reikėtų išskirti į tris kategorijas:

1. Bazinis šaulio rengimas organizuojant Bazinį šaulio įgūdžių kursą (BŠĮK) naujiems nariams, neturintiems jokie karinio išsilavinimo. 2018 m. **685 šauliai dalyvavo ir baigė BŠĮK**. Be to, dar trijose šaulių rinktinėse (5ŠR – Panevėžys, 9ŠR – Utena ir 10ŠR – Vilnius) BŠĮK buvo pradėtas, bet bus baigtas tik 2019 m. kovo–balandžio mėnesiais, todėl jų duomenys šioje ataskaitoje nėra pateikiami.

2. Šaulių karinis rengimas LŠS rinktinėse. 2018 m. pasiekti išpūdingi rezultatai aktyvinant šaulių karinį rengimą. 2018 m. visose rinktinėse buvo organizuojamos rinktinės lygmens taktinės pratybos, kuriose dalyvavo – **2 016 šaulių**, o tai beveik 500 šaulių daugiau nei 2017 m. Papildomai, šauliai, dalyvaujantys kariniame rengime su ginklu, kasmet privalo išlaikyti metinį Ginklų valdymo testą. Šį testą 2018 m. iš viso išlaikė **2 343 šauliai**.

Be to, šaulių rengimas vyko ir LŠS skyrių ar būrių lygmenyje, kuriuose dalyvavo net **1 967 šaulių**.

3. Dar vienas svarbus rengimo etapas – kovinis šaudymas iš LK priskirtų AK4 MT automatinių ginklų. LŠS Kovinio šaudymo pratybos vykdomos kariuomenės sertifikuotose

šaudyklose, Viešosios saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos sertifikuotose šaudyklose, rajonų policijos komisariatų bei sporto mokyklų ir klubų šaudyklose. Vykdam šaudymo pratybas vadovaujamosi Lietuvos kariuomenės vado patvirtintomis šaudymo planavimo, organizavimo, kontrolės ir saugos taisyklėmis. Organizuojant kovinio šaudymo pratybas 2018 m. dalyvavo **2229 šauliai**.

Be LŠS vidinių karinio rengimo pratybų, šauliai (nepriskirtų LŠS kovinių šaulių būriams) taip pat dalyvauja bendrose pratybose su Lietuvos kariuomene. 2018 m. kartu su LK padaliniais bendrose pratybose iš viso dalyvavo **599 šauliai, kurie ne priskirti koviniams būriams**.

Be to, 2018 m. aktyvinant šaulių rengimą buvo organizuota 12 skirtingų kursų LŠS nariams. Šiuose LŠS ir LK organizuotuose karinio rengimo kursuose dalyvavo **887 šauliai**.

2018 m. buvo toliau organizuojami kursai „**Ginklui šaulio tarnybai**“, šauliams kurie norėtų ir turėtų galimybę įsigyti asmeninį ginklą šaulio tarnybai. Šį kursą 2018 m. sėkmingai išklausė ir baigė **383 šauliai** (tai 172 šauliais daugiau nei 2017 m.).

Papildomai, LŠS 2018 m. parengė ir suderinusi su LK patvirtino Bazinio Pilietinio pasipriešinimo (BPP) kursą. 2018 m. spalio mėn. įvyko pirmasis BPP kursas, kurio metu buvo parengta 13 instruktorių, kurie 2019 m. organizuos BPP kursą rinktinėse pritraukdami į šį kursą ne tik šaulius bet ir savivaldos bei mokyklų ar gimnazijų atstovus.

2.4. LŠS Koviniai šaulių būriai

LŠS koviniai būriai yra formuojami remiantis LŠS vado 2015 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 217 patvirtinta Kovinių būrių formavimo ir priskyrimo LK kariuomenės vado rezervui koncepcija ir jos įgyvendinimo priemonių planu. 2018 m. gruodžio 31 d. LŠS turėjo **193** kovinius šaulius, kurie yra priskirti LK padaliniams.

LŠS koviniai šauliai **322 kartus metų eigoje** dalyvavo bendrose pratybose su LK. Šių pratybų trukmė nuo 2 iki 12 dienų. Taigi, kiekvienas LŠS kovinis šaulys 2018 m. kartu LK padaliniais dalyvavo ne mažiau kaip **32 dienas pratybose**, nors pagal LŠS įstatymą privaloma yra tik 10 dienų.

Apibendrintai, 2018 m. LŠS narių bendrasis ir karinis rengimas ženkliai suintensyvėjo. Šaulių dalyvavimas rengime pakilo daugiau nei 30 procentų lyginant su 2017 m. Tai lėmė, kad 2018 m. kiekvienoje LŠS rinktinėje buvo įsteigta karinio rengimo specialisto (metodininko) pareigybė. Papildomai, išaugo LK pasitikėjimas LŠS šaulių gebėjimais, ko pasekoje buvome dažniau kviečiami į bendras pratybas ir pavedama vis daugiau savarankiškų užduočių šauliams, kas labai motyvuoja šaulius ir skatina jų aktyvumą.

3. VIETINIS BENDRADARBIAVIMAS

3.1. Bendradarbiavimas su Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomene

LŠS, bendradarbiaudama su Krašto apsaugos ministerija, 2017 m. rėmėsi 2008 m. birželio 11 d. pasirašyta KAM ir LŠS bendradarbiavimo sutartimi Nr. 2-SU-97/47 (neterminuota).

2018 m. bendradarbiavimas vyko koordinuotai ir sklandžiai. Galima būtų išskirti trijų lygių bendradarbiavimą:

1. Strateginis lygmuo – bendradarbiavimas su Krašto apsaugos ministerija ir LK vadovybe. Šiame lygmenyje spendžiami finansavimo, veiklos planavimo bei LŠS administravimo klausimai. 2018 m. derinant bei tvirtinant LŠS biudžeto projektą (iš KAM asignavimų), LŠS struktūras 2018 m. ir tvirtinant LŠS pareigybių sąrašus nesklandumų nekilo.

2. Gynybos štabas ir LK pajėgų lygmuo. LK Gynybos štabas ir jo J9 skyrius vykdė bene svarbiausią vaidmenį integruojant LŠS galimybes į Lietuvos gynybinių pajėgumų potencialo didinimą. 2018 m. bendradarbiavimas vyko intensyviai, kryptingai ir pakankamai produktyviai. Bendradarbiaujant buvo nustatyti minimalūs reikalavimai LŠS koviniams šauliams, buvo identifikuotos užduotys LŠS padaliniams krizių bei karo atveju. LŠS vadovybė dalyvavo LK organizuojamose štabo pratybose siekdama įvertinti galimą LŠS indėlį ir paramą Lietuvos kariuomenei karo atveju. Vienas iš svarbiausių pasiekimų – LŠS įtraukimas į bendrą LK planavimo ciklą, taip koordinuojant ir sinchronizuojant bendrus veiksmus ir karinio rengimo planus 2018 metams, siekiant efektyviau išnaudoti žmogiškuosius išteklius bei LK infrastruktūrą.

3. LK padalinių, taktinis lygmuo. Šiame lygmenyje vyksta praktinis LŠS rinktinių, kuopų bendradarbiavimas su LK padaliniais. Atkreiptinas dėmesys, kad vietinis bendradarbiavimas įvairiuose regionuose yra skirtingas. Labai svarbūs LŠS kuopų ir KASP kuopų vadų asmeniniai santykiai. Daugumoje regionų bendradarbiavimas vyksta sklandžiai ir draugiškai, bet yra regionų (Rokiškis, Klaipėda), kur susiduriama su sunkumais. Nepaisant to, bendradarbiavimas kaskart gerėja ir šaulių noras įsijungti į LK organizuojamas pratybas didėja.

3.2. Bendradarbiavimas su Policijos departamentu prie VRM

Bendradarbiavimas vykdomas vadovaujantis 2008 m. gruodžio 16 d. Šaulių sąjungos ir Policijos departamento prie VRM sutartimi.

Bendra veikla vykdoma policijos centriniu ir teritoriniu lygmeniu. Bendradarbiauta padedant užtikrinti viešąją tvarką renginių metu praktiškai visoje Lietuvoje. Didžiausias LŠS indėlis buvo organizuojant Rugsėjo 1-osios „Saugios savaitės“ renginius, kada šauliai 7–10 dienų budėjo prie mokyklų, gimnazijų esančių pėsčiųjų perėjų. Į šią akciją buvo pakviesti ir įtraukti **322 šauliai**. Bendrose pratybose bei dalyvaujant (kartu patruliuodami kaip Policijos rėmėjai) „Saugi kaimynystė, saugi bendruomenė“ renginiuose su Policijos departamento pareigūnais 2018 m. dalyvavo **411 šaulių**, kurie bendrai atliko virš **3 000** patruliavimo valandų kartu su Policijos pareigūnais. Išskirtinis aktyvumas yra Vilniaus mieste su visais Policijos komisariatais.

Be to, **152 šauliai** buvo pasitelkti organizuojant ir užtikrinant viešąjį saugumą Popiežiaus vizito metu Kaune bei Vilniuje.

3.3. Bendradarbiavimas su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM

LŠS ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) prie LR VRM 2006 m. sausio 5 d. bendradarbiavimo sutartis Nr. 158 (neterminuota) ir 2015 m. liepos 10 d. atnaujinta sutartis F3-4 (neterminuota) apibrėžia pagrindines institucijų bendros veiklos (vykdomos vietos padalinių teritoriniu lygmeniu) sritis.

VSAT Medininkų Pasieniečių mokykloje buvo organizuotos dvi bendros LŠS, PD ir VSAT stovyklos, kuriose dalyvavo per 220 moksleivių: jaunųjų šaulių, policijos rėmėjų ir jaunųjų pasieniečių. LŠS stovyklose VSAT pareigūnai pristatė pasienio veiklą, supažindino su turima technika, pravedė užsiėmimus ir pratybas, kinologai pristatė savo programas.

Pasienio užkardų pareigūnai pasienio apskričių šaulių rinktinių šauliams organizavo teorinius ir praktinius užsiėmimus. Praktinis šių užsiėmimų įgyvendinimas įgyvendinamas VSAT pareigūnams pasitelkiant šaulius sustiprinti Lietuvos–Baltarusijos ir Lietuvos–Rusijos valstybinės sienos apsaugą. Per 2018 m. **103 šauliai** kartu su pasieniečiais vykdė bendrus patruliavimus bei valstybinės sienos apsaugą.

3.4. Bendradarbiavimas su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie VRM

Vadovaujamosi LŠS ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM 2007 m. liepos 11 d. tarpusavio bendradarbiavimo sutartimi Nr. 267 (neterminuota).

2018 m. vykdytų praktinių ir teorinių užsiėmimų pagrindinės temos: priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos uždaviniai ir veiklos sritys šiuolaikinėje visuomenėje, priešgaisrinės apsaugos struktūra Lietuvoje, pirminės gaisro gesinimo priemonės ir jų panaudojimo ypatumai, gaisrinės saugos užtikrinimas gyvenamuosiuose namuose ir butuose, susipažinimas su gaisrine ir gelbėjimo įranga, jos klasifikavimas ir panaudojimo galimybės, evakuacija iš uždūminto pastato, mokymasis komandose, gamtiniai ir ekologiniai pavojai, išgyvenimo principai, organizuotos bendros sportinės varžybos. Bendruose renginiuose su PAGD 2018 m. dalyvavo **38 šauliai**.

3.5. Bendradarbiavimas su Švietimo ir mokslo ministerija

2018 m. su Švietimo ir mokslo ministerija veikla vykdyta vadovaujantis 2014 m. lapkričio 27 d. LŠS, Krašto apsaugos ministerijos bei Švietimo ir mokslo ministerijos bendradarbiavimo sutartimi Nr. 5SU-15/S-827/90 (neterminuota).

LŠS instruktorių–jaunųjų šaulių būrelių vadovų (toliau – JŠ BV) rengimo programa, parengta LŠS bendradarbiaujant su LK Div. Gen. St. Raštikio LK mokykla, yra akredituota Kauno pedagogų kvalifikacijos centre. Išklausiusiems programą pedagogams užskaitomas kvalifikacijos kėlimo kursas ir įteikiami kvalifikuotų jaunųjų šaulių būrelių vadovų pažymėjimai. 2018 m.

balandžio 3-6 d. LK Div. Gen. St. Raštikio Kazlų Rūdos poligone organizuojuose II pakopos JŠ BV kursuose dalyvavo **12 mokytojų** iš skirtingų mokyklų.

2018 m. mokyklose pagal neformaliojo vaikų švietimo programą (NVŠ) mokėsi **2 924 jaunieji šauliai**.

3.6. Bendradarbiavimas su kitomis valstybinėmis institucijomis ir NVO

Glaudūs bendradarbiavimo ryšiai sieja LŠS su kitomis jaunimo organizacijomis: Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT), regioninėmis jaunimo organizacijų tarybomis (savivaldybių jaunimo organizacijų sąjungomis), Lietuvos skautijos ir Ateitininkų federacija.

Istorinės atminties saugojimas – vienas iš tikslų, kuris sieja LŠS ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą. Ne vienerius metus LŠS padalinių šauliai kartu su kariais savanoriais aktyviai dalyvauja saugant ir įamžinant atmintinas Lietuvos karių, savanorių šaulių ir partizanų veiklos, mūšių ir žūties vietas. LŠS padaliniai pagal atskirus jiems priskirtus rajonus prižiūri ir tvarko partizaninės kovos paminklines vietas, teikia pagalbą pažymint paminklines vietas, atkuriant partizanų vadavietes. Šaulių studentų korporacijos „Saja“ ir plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės iniciatyva kasmet vyksta renginiai, skirti Trakinių partizanų kovoms atminti.

Bendradarbiaudami su Nacionaliniu kraujo centru (NKC) šauliai kasmet aktyviai dalyvauja NKC vasarą organizuojamame ture per Lietuvą – tampa neatlygintais kraujo donorais bei patys inicijuoja donorstės akcijas bei aukoja kraujo.

2018 m. LŠS pasirašė trisdešimt bendradarbiavimo sutarčių, tarp kurių - savivaldybės, mokyklos, kitos institucijos. 52 sutartys sudarytos su savivaldybių administracijomis dėl neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) programų vykdymo, lėšų skyrimo ir panaudojimo. Pasirašytos sutartys su Vytauto Didžiojo universitetu (VDU), Aplinkos ministerija (AM), Gen. P. Plechavičiaus kadetų licėjumi. VDU ir šauliai kartu organizavo ir ateityje planuoja rengti konferencijas, mokslines diskusijas ir kitus akademinis renginius, bendrus mokslinius projektus ir programas, įgyvendinti bendrus pilietinio ugdymo, švietimo, mokslo, meno ir kultūrinius renginius, edukacinius projektus, ugdyti pilietines ir tautines vertybes. Bendradarbiaudami su AM Sąjungos nariai dalyvauja aplinkosauginiuose renginiuose. Akcentuotina, kad įvairiuose šalies regionuose, šaulių rinktinėse, yra neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių - šaulių. Sutartis su Gen. P. Plechavičiaus kadetų licėjumi suteikia daugiau galimybių dviem jaunimą ugdančioms institucijoms drauge auginti pilietinę visuomenę, kelti jos sąmoningumą, pagarbą valstybei bei jos istorijai, vykdyti jaunimo socializaciją.

2018 m. LŠS turėjo 73 bendradarbiavimo sutartis, sudarytas su įvairiomis organizacijomis bei institucijomis.

2018 m. **412 šaulių** dalyvavo įvairiose NVO organizuojamose labdaros akcijose kaip pagrindiniai rėmėjai arba kaip bendra-organizatoriai. Tai įvairiuose Lietuvos miesteliuose ir

miestuose organizuotos „Maltiečių sriuba“, NVO mugė „Už saugią Lietuvą“, Tarptautinė kalėdinė akcija Prezidentūroje.

4. TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

4.1. LŠS išeivijoje

Palaikomi glaudūs ryšiai tarp LŠS ir LŠS išeivijoje (JAV, Kanadoje Vokietijoje ir Didžiojoje Britanijoje) vadų ir šaulių. Į 2018 m. birželio 2 d. neeilinį LŠS suvažiavimą Kaune atvyko LŠS išeivijoje atstovas, o spalio 23-28 dienomis LŠS vadas su dar dviem LŠS atstovais lankėsi JAV, LŠS išeivijos ataskaitiniame suvažiavime.

2018 m. gegužės mėnesį įsteigta ir įregistruota Vokietijos valstybiniame registre LŠS paramos grupė Vokietijoje. Šiuo metu ši LŠS paramos grupė jungia 27 narius gyvenančius Bavarijos federacinėje žemėje, Vokietijoje.

2018 m. birželio mėn. įsteigta LŠS paramos grupė Didžiojoje Britanijoje. Ši grupė kol kas yra neregistruota Jungtinėje Karalystėje dėl teisių formalumų. Planuojama, kad visi aspektai turėtų būti suderinti ir grupė įregistruota iki 2019 m. liepos 1 d.

Panašūs, tačiau ne taip sėkmingi veiksmai yra vykdomi ir Norvegijoje. Šiuo atveju šaulių padalinio steigimas Norvegijoje yra tik pradinėje stadijoje (daugiausia dėl iniciatorių užimtumo bei didelių atstumų).

4.2. Bendradarbiavimo susitarimai

2018 m. kovo 16 d. Latvijoje (Ryga) per Lietuvos, Latvijos, Estijos, Didžiosios Britanijos ir Lenkijos giminingų organizacijų vadų susitikimą pasirašytas penkiašalis LŠS, Estijos *Noored Kotkad ir Kodutūtred*, Latvijos *Jaunsardze*, Didžiosios Britanijos *Army Cadet Forces* ir Lenkijos sukarintų organizacijų biuro prie Lenkijos krašto apsaugos ministerijos bendradarbiavimo tęstinumo protokolas 2019 metams.

2018 m. rugpjūčio 20–30 d. Britų kadetų tarptautinės stovyklos metu buvo nutarta, kad plėtojamas tolimesnis daugiašalis bendradarbiavimas ir mainų programos tarp Britų armijos kadetų ir trijų Baltijos šaulių sukarintų organizacijų.

4.2.1. Estija:

2018 m. Estijos sukarintos jaunimo organizacijos dalyvavo LŠS sporto žaidynėse Palangoje ir tarptautinėje stovykloje „Žalgiris 2018“ Pabradėje, kur atitinkamai sudalyvavo 15 ir 21 Estijos atstovai.

Į Estiją LŠS delegavo 15 atstovų, kurie dalyvavo įvairiose sporto varžybose, stovyklose ir Estijai svarbių datų minėjimuose.

4.2.2. Latvija:

2018 m. Latvijos *Jaunsardze* organizacijos nariai dalyvavo LŠS sporto žaidynėse Palangoje, kur sudalyvavo 8 atstovai.

Tarptautinėje stovykloje „Baltic Guard“ ir kituose renginiuose Latvijoje dalyvavo 54 LŠS atstovai.

4.2.3. Jungtinė Karalystė:

2018 m. birželio 22–29 d. Jungtinėje Karalystėje, Norfolko karinėje bazėje, 10 jaunųjų šaulių ir du nuolatinės tarnybos šauliai kartu su Latvijos ir Estijos atstovais dalyvavo tarptautinėje kadetų stovykloje.

4.2.4. Lenkija:

2018 m. bendradarbiavimas su Lenkijos valstybinėmis sukarintomis organizacijomis įgavo didesnę bei platesnę mastą, išsiplėtė bendradarbiavimo diapazonas, kuris ankstesniais metais koncentravosi tik į jaunųjų šaulių veiklas.

Į tarptautinę LŠS stovyklą „Žalgiris 2018“ atvyko 20 jaunuolių (jaunųjų šaulių atitikmuo) ir keturi lydintys asmenys iš Lenkijos sukarintų mokyklų.

2018 m. rugsėjo 3-4 d. tarptautinėje sukarintų organizacijų konferencijoje Lenkijoje, dalyvavo du LŠS nuolatinės tarnybos šauliai, kurie pristatė LŠS tarptautinei auditorijai, dalyvavo diskusijoje apie Lenkijos sukarintų organizacijų plėtrą ir tolimesnę dvišalį bendradarbiavimą.

2018 m. lapkričio 12-15 d. du LŠS nuolatinės tarnybos šauliai dalyvavo tarptautinėse pratybose ANAKONDA - 2018 Lenkijoje, kuriose stebėjo Lenkijos kariuomenės, Lenkijos sukarintų organizacijų veiksmus ir sąveiką, sėmėsi patirties, kurią būtų galima pritaikyti Lietuvoje.

2018 m. stiprus progresas bendradarbiaujant su Lenkijos šaulių organizacija (Komenda Główna ZS „Strzelec“). Minint Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį Lenkijos šaulių delegacija (virš 50 šaulių su organizacijos vadovu) atvyko į Lietuvą ir kartu su LŠS dalyvavo renginiuose. 2018 spalio 19-21 d. dvidešimt vienas LŠS šaulys vyko į pirmąsias bendras Lenkijos ir Lietuvos šaulių pratybas Lenkijoje, kur keitėsi bendra patirtimi.

Intensyvus bendradarbiavimas vyksta ir su Lenkijos Gynybos ministerijos sukarintų organizacijų biuru. Keičiamasi draugiškais vizitais, dalyvaujame bendrose konferencijose saugumo stiprinimo klausimais.

4.2.5. Ukraina:

2018 m. buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Ukrainos atstovais. Šioje srityje veikla buvo nukreipta dviem kryptimis:

1. Parama Ukrainos vaikams, koncentruojantis į paramą vaikams iš Rytų Ukrainos. Iš viso 2018 metais LŠS organizuojamose vasaros stovyklose dalyvavo virš 280 vaikų iš Ukrainos. Viena grupė Ukrainos vaikų, 22 moksleiviai, sudalyvavo LŠS poilsinėse vasaros stovyklose Telšiuose. Dar šešios grupės vaikų, 250 moksleivių, dalyvavo LŠS poilsinėse vasaros stovyklose Tauragėje. Be to,

tarptautinėje LŠS stovykloje „Žalgiris - 2018“ dalyvavo 10 jaunuolių ir vienas lydintis asmuo iš Kijevo kadetų licėjaus.

2. Bendradarbiavimas su Ukrainos patriotinėmis organizacijomis bei parama Ukrainos kariams kovojantiems rytų Ukrainoje. Šioje srityje didelį indėlį atliko LŠS Paramos Ukrainai grupė (PUG). Bendradarbiaudama su Ukrainos ambasada Lietuvoje bei keliomis Ukrainos institucijomis, organizavo ukrainiečių meninio filmo „Kiborgai“ peržiūrą Lietuvoje. Buvo organizuoti seminarai, siunčiami video sveikinimai Ukrainos kariams esantiems priešakinėse linijose.

2018 m. birželio mėn LŠS kartu su Lietuvos ambasada Ukrainoje, Kijeve organizavo - seminarą diskusiją Teritorinė gynyba ir sukarintų organizacijų vaidmuo šalies gynyboje.

4.2.6. Švedija:

2018 m. rugpjūčio 17-19 d. Švedijoje, Vellinge, du nuolatinės tarnybos šauliai ir 4 jaunieji šauliai ir 3 šauliai dalyvavo tarptautinėse šaudymo varžybose „Home Guard“.

Apibendrintai, 2018 metais 144 LŠS šauliai dalyvavo užsienyje organizuotuose renginiuose ir 351 atstovas iš užsienio dalyvavo LŠS organizuotuose tarptautiniuose renginiuose Lietuvoje. LŠS sėkmingai vykdo tarptautinį bendradarbiavimą, kuris kasmet plečiasi ir apima vis daugiau šaulių. 2018 m. padidintas Lenkijos ir Ukrainos jaunimo dalyvių skaičius Lietuvoje. LŠS toliau stiprina savo dvišalius ir daugiašalius bendradarbiavimus su Latvija, Estija, Jungtine Karalyste, Ukraina ir Švedija.

5. KULTŪRINĖ IR SPORTO VEIKLA

2018 m. LŠS sporto ir kultūrinės veiklos prioritetiniai uždaviniai: organizuojant ir dalyvaujant renginiuose, reprezentuojančiuose LŠS, puoselėti tautos etninę kultūrą, gerinti šaulių sveikatą, fizinį pasirengimą, propaguoti sveiką gyvenseną. Šiam tikslui LŠS organizuoti šie sporto renginiai:

- ✓ Jaunųjų šaulių sporto žaidynės – dalyvavo 272 jaunieji šauliai (JŠ);
- ✓ Festivalis „Sportas visiems“ – dalyvavo 400 JŠ;
- ✓ Europos sporto savaitė „Be Active“ – dalyvavo 3 746 JŠ;
- ✓ Sausio 13 d. bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“ – dalyvavo 1 345 JŠ ir šauliai;
- ✓ Pasaulinė sniego diena – 1 013 JŠ ir šauliai;
- ✓ Žygiai – dalyvavo 3 576 JŠ.

Pagrindiniai LŠS sporto veiklos partneriai – Lietuvos asociacija „Sportas visiems“ ir Lietuvos kariuomenės sporto klubas.

Įgyvendinant LŠS sporto ir kultūrinės veiklos tikslus LŠS dalyvavo Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV „Kūno kultūros ir sporto plėtros“ projekte. Įgyvendinant šią

programą LŠS gavo 30 040 Eur. „Sporto visiems sąjūdžio plėtotė“ projekto įgyvendinimui. Skirtas finansavimas lėmė labai gerą projekto įgyvendinimą bei šaulių motyvuotą dalyvavimą organizuojuose sporto renginiuose.

Lietuvoje visose miestų bei rajonų centrų pagrindinėse aikštėse kartu su Lietuvos skautija, Lietuvos ateitininkų federacija ir kitomis visuomeninėmis organizacijomis dalyvauta minint valstybines šventes.

LŠS štabo Garbės sargybos kuopos šauliai 2018 m. aktyviai dalyvavo valstybinėse, tautinėse šventėse, LŠS, kitų visuomeninių organizacijų iškilminguose renginiuose. GSK šauliai švenčių ir iškilmingų paminėjimų metu 72 kartus per metus atliko pagarbos salves įvairiuose Lietuvos miestuose ir vietovėse.

Nuo 2008 m. LŠS dalyvauja patriotiniame prieškario rituale – Vyčio kryžiaus ordino vėliavos pakėlimo ir nuleidimo ceremonijoje Vienybės aikštėje, Kaune. Šioje ceremonijoje kiekvieną sekmadienį (gegužės–rugsėjo mėnesiais) dalyvauja Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Vyčio kryžiaus ordino Vėliavos būrio šauliai.

2018 m. vyko LŠS meno kolektyvų apžiūra, surengtas kasmetinis patriotinių dainų konkursas.

6. LŠS FINANSAI

Lietuvos šaulių sąjungos biudžetą sudaro:

1. Valstybės biudžeto lėšos (valstybės asignavimai per KAM).
2. Specialiosios lėšos (lėšos, gaunamos iš objektų apsaugos, patalpų nuomos).
3. Visuomeninės lėšos (nario mokesčiai, rėmėjų parama, 2% nuo gyventojų pajamų mokesčio).
4. Tikslinės lėšos (valstybės remiamų fondų lėšos).
5. Projektinės (NVŠ ir savivaldybių lėšos projektų vykdymui).

2017 m.	2018 m.
Iš viso: 3 810 214 Eur	Iš viso: 4 188 603 Eur
Valst. biudžeto lėšos: 1 476 585 Eur	Valst. Biudžeto lėšos : 1 714 673 Eur
Spec. lėšos: 1 857 199 Eur	Spec. lėšos : 1 980 303 Eur
Visuomeninės lėšos: 115 989 Eur	Visuomeninės lėšos : 121 638 Eur
Tikslinės lėšos: 34 452 Eur	Tikslinės lėšos : 91 080 Eur
Projektinės lėšos: 325 989 Eur	Projektinės lėšos : 280 910 Eur

LŠS finansavimas iš KAM asignavimų 2018 m. padidėjo 95.4 tūkst. eurų, tačiau šis padidėjimas susijęs su kilusiu minimaliu mėnesiniu atlyginimu (MMA), kitose srityse asignavimai nebuvo didinami.

Tuo pačiu 2018 m. padidėjo 5 649 eurai visuomeninių lėšų. Gaunamų lėšų dydis iš 2 procentų GPM LŠS padidėjo – 19 348 eurų (už 2017 m. buvo gauta – 16 013 eurų), be to labai pagerėjo nario mokesčio mokėjimas ir 2018 m. surinkta 29 478 eurų nuo visų LŠS narių skaičiaus, daugiau 2 167 eurai nei 2017 m.

7. LŠS KOMUNIKACIJA IR ŽURNALAS „TRIMITAS“

LŠS šauliškumo puoselėjimui ir sklaidai pasitelkia įvairius komunikacijos kanalus: šauliams ir visuomenei aktuali informacija skleidžiama LŠS internetinėje svetainėje bei socialiniame tinkle „Facebook“. Plėtojama leidybinė veikla – periodiškai leidžiamas Lietuvos šaulių žurnalas „Trimitas“, specializuoti leidiniai.

Siekiant paskatinti šaulių vieningumą ir padidinti LŠS patrauklumą bei žinomumą visuomenėje, 2018 m. leisti tikslinei auditorijai skirti informaciniai, reprezentaciniai, LŠS veiklą atspindintys leidiniai: brošiūros, skrajutės, plakatai. Esant poreikiui išėivijoje ir siekiant užsieniečius supažindinti su organizacija, jos tikslais ir veiklomis, išleista brošiūra anglų kalba. 2018 m. LŠS sulaukė dėmesio ir užklausų iš Lietuvos bei užsienio žiniasklaidos (Vokietijos, Prancūzijos, JAV). Nacionalinė ir regioninė žiniasklaida domėjosi bei nušvietė LŠS jaunųjų šaulių stovyklas: spalio mėnesį LRT televizijoje LRT transliuojamoje laidoje Tūkstantmečio vaikai pasirodė reportažas iš LŠS stovyklos Balsiuose, Kauno diena rašė apie jaunųjų šaulių lyderystės stovyklą Kaune, specializuotomis jaunųjų šaulių stovyklomis domėjosi santarvė.lt (Mažeikių raj.) ir alytausnaujienos.lt (Alytaus raj.), pasirodė straipsniai apie jaunųjų šaulių parašutinininkų stovyklas. 2018 m. pasirodė ne vienas pranešimas apie Šaulių sąjungoje vykdomas veiklas, dalyvavimą valstybinių švenčių metu, interviu su jos nariais, keli iš jų: kaunodiena.lt apie kauniečių dvynių pasirinkimą būti šauliais, žurnale Ji ir portale žmonės.lt interviu su LŠS G9 skyriaus vedėja Germante Bartkute apie jaunųjų šaulių veiklą ir darbą su jaunimu, ne vienas interviu su rinktinių vadais, fotoreportažai 15min.lt.

Siekiant kurti teigiamą organizacijos įvaizdį, didinti LŠS žinomumą bei pritraukti naujų narių, LŠS rengia įvairius renginius, įgyvendina projektus ir akcijas, kurios skatina visuomenės sąmoningumą ir patriotiškumą. 2018 m. rengė akciją „100iki100“, kurios metu kvietė visuomenę prisijungti ir kartu skaičiuoti likusias dienas iki Vasario 16-osios – atkurtos Lietuvos šimtmečio, siųsti nuotraukas, kurios buvo talpinamos Facebook'o puslapyje 100iki100. 2018 m. birželio mėnesį visuomenės dėmesio sulaukė Šaulio diena paminėti skirta akcija „Šaulio diena su

uniforma“, kurios metu LŠS nariai savo darbovietėse dėvėjo šaulio uniformą. Akcija nušviesta Lietuvos šaulių sąjungos Facebook‘o paskyroje.

Lapkričio 16 d. Vilniuje vyko didelio dėmesio viešojoje erdvėje sulaukusi tarptautinė LŠS konferencija „Visuotinė gynyba – ar vis dar aktualu?“ Renginys, kurį tradiciškai globoja LR Prezidentė Dalia Grybauskaitė, skirtas Lietuvos visuomenei, siekiant vykdyti LŠS švietėjišką veiklą ir parodyti, kokį svarų ir realų indelį gali teikti piliečiai, norintys prisidėti prie savo šalies saugumo stiprinimo. Šalies saugumo ir gynybos klausimais kalbėjo žinomi visuomenės, kariuomenės atstovai, akademinės bendruomenės nariai, svečiai iš užsienio: pagrindinį pranešimą apie geopolitinę saugumo situaciją skaitė vokiečių kariuomenės ats. gen., buvęs NATO Jungtinės pajėgų vadavietės vadas Egonas Rammsas, Suomijos ambasadorius Lietuvoje Christeris Michelsonas, Ukrainos medijų centro hibridinio karo analitinės grupės direktoriaus pavaduotoja Liubova Cybulska. Atidarymo metu nuskambėjo LR Prezidentės video sveikinimas, kalbas sakė NSGK pirmininkas Vytautas Bakas, krašto apsaugos viceministras Giedrimas Jeglinskas.

Konferencijoje dalyvavo daugiau kaip 350 užsiregistravusių dalyvių. Tiesioginę transliaciją LRT.lt kanalu stebėjo 3 035 žmonės. Stebėta bent 18 paminėjimų žiniasklaidoje: bns.lt, elta.lt, kaunodiena.lt, LRT laidoje „Laba diena, Lietuva“, plačiai nušviesta socialinėje medijoje. Konferencijos medžiaga talpinta LŠS tinklalapyje www.sauliusajunga.lt.

2018 m. balandžio atsinaujinusią Lietuvos šaulių sąjungos internetinę svetainę per metus vidutiniškai aplanko daugiau nei 28 000 unikalių lankytojų. Gausiai lankomos dvi LŠS paskyros socialiniame tinkle „Facebook“. Viena iš jų skirta LŠS – ji turi daugiau nei 13 000 sekėjų, kita paskyra priklauso LŠS žurnalui „Trimitas“ – daugiau nei 5 500 „mėgėjų“, kurie aktyviai dalyvauja socialinio tinklo paskyrų veikloje (bendras skaičius artėja prie 19 000, tačiau sunku identifikuoti unikalių lankytojų kiekį, kadangi daugelis jų seka abi paskyras vienu metu).

Šaulių žurnalas „Trimitas“ – seniausių Lietuvos žurnalų trejetukui priklausantis leidinys, turintis galias tradicijas ir ištikimus skaitytojus. Didėjant internetinės žiniasklaidos įtakai, žurnalo leidyba vykdoma bandant atrasti patraukliausias formas ir turinio sąveikas: ieškant įdomių temų, aktualijų, vizualiųjų sprendimų.

Svarbiausias žurnalo siekis – šauliškumo sampratos XXI amžiuje sklaida, jaunųjų šaulių ir šaulių pilietiškumo, patriotiškumo ugdymas, tautinių jausmų puoselėjimas. Žurnalo skaitytojas – šauliškumo idėjoms neabejingas, Lietuvos gynybos problematika aktyviai besidomintis, patriotiškas pilietis. Nors didžioji dauguma skaitytojų yra šauliai, tačiau redakcijos siekis yra patraukti kuo platesnį skaitytojų ratą.

Svarbiausi uždaviniai: atspindėti kasdienę šaulių veiklą, nušviesti bendradarbiaujančių su LŠS institucijų drauge vykdomą veiklą, remti bei viešinti pilietines akcijas, didinti pilietinį

aktyvumą, patriotiškumą, organizuoti pilietiškumą, istorinės atminties stiprinimą žadinančius konkursus, reprezentuoti LŠS organizacijos ir platesnės informacinės erdvės ribose.

Žurnalas platinamas Lietuvoje ir prenumeruojamas Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje. Žurnalo periodiškumas – šeši numeriai per metus. 2018 m. vieno numerio žurnalo tiražas buvo 1 500 egz. (prenumeratorių ~ 800, kiti numeriai skirti reprezentacijai), per metus išleista 9500 egz. Žurnalą „Trimitas“ visi norintys galėjo įsigyti spaudos kioskuose ir didžiuosiuose prekybos centruose. Metų gale prenumeratoriams skirta dovana – šauliškas 2019 metų kalendorius (tiražas 1 500 egz.).

2018-aisiais iš Lietuvos radijo ir televizijos rėmimo fondo gautas finansavimas redakcijos teiktam projektui „Virtualybė, vertybė ir valstybė“. Tai leido padidinti žurnalo sklaidą visoje Lietuvoje, pagerinti jo leidybą, padidinti rašančiųjų autorių skaičių, kad leidinio turinys būtų patrauklesnis kuo įvairesnei skaitytojų auditorijai. Kasmet prenumeruojama 2015 m. atsiradusi elektroninė žurnalo versija – 2018 m. buvo 11 prenumeratorių). Praėjus mėnesiui po žurnalo išleidimo, elektroninė versija talpinama LŠS internetiniame puslapyje (www.sauliusajunga.lt).

Taigi, LŠS išnaudoja šiuolaikines komunikacijos priemones, tobulina vidinę ir išorinę komunikaciją, tęsia istorinio šaulių žurnalo „Trimitas“ leidybą. LŠS viešojoje erdvėje siekia kurti teigiamą organizacijos įvaizdį, didinti LŠS žinomumą bei pritraukti naujus narius, organizuoti renginius ir įgyvendinti įvairius projektus bei akcijas, kurių metu būtų skatinamas visuomenės sąmoningumas, patriotiškumas ir domėjimasis savos šalies krašto apsauga ir gynyba.

Sajungos vadas

plk. lt. Gintaras Koryzna